



GAITASUNEN DESGLOSEA

Hizkuntza
Matematika
Zientziak

 *Dimentsioak*

 *Azpi-dimentsioak*

 *Adierazleak*



GAITASUNEN DESGLOSEA

- **Nola eta Zertarako erabili daiteke material hau, hainbat proposamen:**
 - Konpetentzia bakoitzaren ezagutza areagotzeko eta honen lanketa errazteko.
 - Konpetentzia horren arabera ikasleen behaketa errazteko.
 - Ikasleen ebaluazioan indikatzaileak zehaztuagoak izateko.
 - Informeak egiteko.

- **GAITASUNAK:**
 - o Hizkuntza komunikazio gaitasuna LH 4.
 - o Matematikarako gaitasuna LH 4.
 - o Gaitasun zientifikoa LH 4.

HIZKUNTZA KOMUNIKAZIORAKO GAITASUNA

Lehen hezkuntzako 4. maila

DIMENTSIOA	Azpi-gaitasunak	Adierazleak:	√
AHOZKOAREN ULERMENA	1- Ahozko testuen zentzu orokorra identifikatzea	- Testuaren zentzu orokorra identifikatzen du	
		- Testuaren informazio-edukia laburbiltzen du	
		- Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak antzematen ditu	
		- Testuko ideien arteko harremana antzematen du	
		- Zikloaren berezko lexikoa ezagutzen du	
	2- Ahozko testuen helburua antzematea	- Testuaren xedea identifikatzen du	
		- Testuaren igorlea antzematen du	
		- Igorlearen asmoa identifikatzen du	
		- Erabilitako hizkuntza-aldiera antzematen du.	
	3- Ahozko testuetan, proposatutako helburuei begira garrantzia duten informazioak hautatzea	- Testuaren garrantzizko informazioa bereizten du	
		- Berariazko informazioa antzematen eta identifikatzen du	
		- Jasotako informazioa proposatutako helbururako erabiltzen du	
	4- Ahozko testuen edukia kritikoki interpretatzea	- Testuaren edukia berak dituen ezagutzen argitan interpretatzen ditu	
		- Testuaren osagai ez-linguistikoen esanahia interpretatzen du	
		- Testuaren edukiari buruz inferentziak egiten ditu	
- Diskriminaziozko esaerak antzematen ditu.			
5- Ahozko testu-mota ezberdinak hobeto ulertzeko estrategiak erabiltzea	- Entzute aktiboa egiten du		
	- Testuaren edukiari aurrea hartzen dio		
	- Testuaren edukiari buruz inferentziak egiten ditu		
	- Ulermena hobetzeko beste hizkuntza batzuetako ezagutzak erabiltzen ditu		
IDATZIAREN ULERMENA	1- Idatzizko testuen zentzu orokorra identifikatzea	- Testuaren zentzu orokorra identifikatzen du	
		- Testuaren informazio-edukia laburbiltzen du	
		- Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak antzematen ditu	
		- Testuko ideien arteko harremana antzematen du	
		- Zikloaren berezko lexikoa ezagutzen du	
	2- Idatzizko testuen helburua antzematea	- Testuaren xedea identifikatzen du	
		- Testuaren igorlea antzematen du	
		- Igorlearen asmoa identifikatzen du	
		- Erabilitako hizkuntza-aldiera antzematen du.	
	3- Idatzizko testuetan, proposatutako helburuei begira garrantzia duten informazioak hautatzea	- Irakurketaren helburua identifikatzen du	
		- Testuaren garrantzizko informazioa bereizten du	
		- Berariazko informazioa antzematen eta identifikatzen du	
	4- Idatzizko testuen edukia kritikoki interpretatzea	- Testuaren edukia berak dituen ezagutzen argitan interpretatzen ditu	
		- Testuaren osagai ez-linguistikoen esanahia interpretatzen du	
		- Testuaren edukiari buruz inferentziak egiten ditu	
- Diskriminaziozko esaerak antzematen ditu			
5- Idatzizko testu-mota ezberdinak hobeto ulertzeko estrategiak erabiltzea	- Testuaren edukiari aurrea hartzen dio		
	- Testuaren edukiari buruz inferentziak egiten ditu		
	- Ulermenean arazoak antzematen ditu		
	- Ulermena hobetzeko beste hizkuntza batzuetako ezagutzak erabiltzen ditu.		

MINTZAMENA	1- Komunikazio-egoeraren ezaugarriak aintzat hartzea	- Hartzailearen ezaugarriak kontuan izaten ditu	
		- Testuaren xedea kontuan izaten du	
		- Hizkuntza-aldaera egokia hautatzen du	
		- Egoerari begira erregistro egokia hautatzen du	
	2- Ekoizpen-prozesua planifikatzea	- Testu-genero egokia hautatzen du	
		- Informazioa hainbat euskarritan bilatzen du	
		- Lortu nahi den helbururako garrantzizko informazioa hautatzen du	
	3- Adierazi beharrekoa egoki eta zuzen adieraztea	- Diskurtsoa egituratzen du	
		- Argi eta ekarri egokiaz mintzatzen da	
		- Elementu prosodiko eta keinuzkoak erabiltzen ditu	
		- Testu-generoaren berezko ezaugarriak errespetatzen ditu	
	4- Kontrolleko eta egokitzapeneko estrategiak erabiltzea	- Diskriminaziozko esaerak saihesten ditu	
- Ekoizpena arautzeko estrategiak erabiltzen ditu			
- Autoebaluazio-estrategiak erabiltzen ditu			
IDAZMENA	1- Komunikazio-egoeraren ezaugarriak aintzat hartzea	- Ekoizpen-prozesuan autonomia agertzen du	
		- Bere ekoizpenerako, testuaren xedea kontuan izaten du	
		- Bere testua hartzaileara egokitzen du	
		- Hizkuntza-aldaera egokia hautatzen du	
	2- Ekoizpen-prozesua planifikatzea	- Egoerari begira erregistro egokia erabiltzen du	
		- Testu-genero egokia hautatzen du	
		- Informazioa hainbat iturritan bilatzen du	
	3- Adierazi beharrekoa egoki eta zuzen adieraztea	- Lortu nahi den helbururako garrantzizko informazioa hautatzen du	
		- Testuaren edukia eta forma planifikatzen eta egituratzen ditu	
		- Testua egoki eta zuzen aurkezten du	
		- Askotariko hizkuntza-baliabideak erabiltzen ditu	
	4- Kontrolleko eta egokitzapeneko estrategiak erabiltzea	- Diskriminaziozko esaerak erabiltzea saihesten du	
- Ekoizpena arautzeko estrategiak erabiltzen ditu			
- Autoebaluazio-estrategiak erabiltzen ditu			
AHOZKO ELKARRIZKETA	1- Komunikazio-trukeetan modu aktibo eta egokian parte hartzea	- Testua ekoizteko eta berrikusteko prozesuan autonomia agertzen du	
		- Naturaltasunez esku hartzen du eta aktiboki entzuten du	
		- Komunikazio-egoeraren ezaugarriak kontuan izaten ditu	
	2- Arau soziokomunikatibok errespetatzea	- Informazioa eta azalpenak modu ordenatu eta egokian ematen ditu	
		- Hizkuntza-moldeak errespetatzen ditu	
		- Besteen esku-hartzeak errespetatzen ditu	
		- Hitz egiteko txandak errespetatzen ditu	
		- Adei-legea kontuan izaten du	
	3- Komunikazioari eusteko eta haren eraginkortasuna areagotzeko estrategiak erabiltzea	- Diskriminaziozko esaerak saihesten ditu	
- Komunikazioari eusteko konpentsazio-estrategiak erabiltzen ditu			

MATEMATIKARAKO GAITASUNA

LEHEN HEZKUNTZA LH4. maila

DIMENTSIOA	Azpi-gaitasunak	Adierazleak:	√	
KOPURUA	1. Oinarrizko zenbakizko ezaguerak erabiltzea, eguneroko bizitzako hainbat egoeratan sortzen diren mezuak eta informazioa interpretatzeko, ulertzeko, sortzeko eta komunikatzeko, eta, halaber, zenbakizko arrazoinamenduko egoera korapilatsuei aurre egiteko.	- Zenbakiak irakurtzen eta idazten ditu.		
		- Zenbakiak alderatzen eta ordenatzen ditu.		
		- Zenbakiak konposatzen, deskonposatzen eta biribiltzen ditu.		
		- Adierazpen grafikoak ulertzen ditu, oinarrizko zatikiak irakurri, idatzi, alderatu eta ordenatzen ditu.		
		- Zenbakizko segida errazak identifikatzen, egiten eta osatzen ditu.		
		- Hainbat zenbakizko testuetan adierazten diren zenbaki arrunten eta zatiki errazen balioa interpretatzen du.		
		- Ahoz zein idatziz emandako zenbakizko informazioa eta mezuak ulertu, interpretatu, sortu eta komunikatzen ditu.		
	2. Zenbaki arruntekin kalkuluak egitea, oinarrizko eragiketen esanahia eta propietateak erabilia eta kalkulu-mota egokiena zein den segurtasun osoz aplikatuta.	- Oinarrizko kalkulu-eragiketen esanahia ulertzen du, bai eta beren arteko propietateak eta erlazioak ere.		
		- Erraz egiten ditu buruz eragiketa automatikoak.		
		- Batuketak eta kenketak buruz egiteko zenbait estrategia erabiltzen ditu.		
		- Zenbakiak biribiltzen ditu eta beste zenbakizko propietateak erabiltzen ditu, iritzirako kalkuluak eta kalkuluak egiteko.		
		- Batuketak, kenketak, biderketak eta zatiketak egiteko, algoritmo akademikoak zuzen eta erraz egiten ditu.		
		- Kalkulagailua erabiltzen du kalkuluak egiteko.		
		- Ebazteko metodarik egokiena ausardiaz aukeratzeko du eta berak bakarrik (buruz, algoritmoa edo kalkulagailua), eta kalkuluak egiteko erabili duen prozedura garbi azaltzen du.		
	3. Neurriaren eta haren magnitudeen ezaguera aplikatzea, neurriarekin zerkusia duten	- Zenbakizko asmakizun eta jolas errazak, eta logikako arrazoinamenduko problemak formulatzen eta ebazten ditu.		
		- Neurria eta magnitudeak zer diren ulertzen du eta ohiko neurriak eta neurtzeko tresnak ezagutzen ditu.		
		- Neurketak egiten ditu, tresna sinpleak erabilia.		
		- Neurrien iritzirako kalkuluak egiten ditu.		
			- Neurketa-problemak ebazten ditu eguneroko testuinguruetan.	

	<p>zenbakizko testuak interpretatzeko eta ulertzeko, iritzirako kalkuluak eta benetako neurketak egiteko eta adierazteko, eta eguneroko bizitzako hainbat unetan sortzen diren egoera problematikoei aurre egiteko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Magnitudeekin eta neurriekin zerikusia duten mezuak eta informazioa interpretatzen eta zentzuz komunikatzen ditu eguneroko testuinguruetan. 	
<p>ESPAZIOA ETA FORMA</p>	<p>4. Oinarrizko geometria-nozioak eta espazioa adierazteko sistemak erabiltzea, espazio fisikoari buruzko informazioa interpretatzeko, ulertzeko, sortzeko eta komunikatzeko, eta orientazioko eta adierazpen espazialeko hainbat problema ebazteko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Orientazioarekin eta espazioa adieraztearekin zerikusia duten oinarrizko geometria-nozioak ulertzen ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Kokapenak eta mugimenduak identifikatu, interpretatu eta deskribatzen ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Beste pertsona batek emandako azalpenak abiapuntu hartuta, kokapenak, mugimenduak eta ibilbideak identifikatzen eta adierazten ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Ibilbideak diseinatzen ditu krokis, kale-mapa, plano edo maketa sinpleetan. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Kale-mapa edo plano sinple batean aldeztu aurretik adierazitako ibilbidea egiten du ezagutzen duen benetako espazio batean. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Espazioaren pertzepzio- eta diskriminazio-ariketak ebazten ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Ezagutzen dituen toki eta eraikinen krokisak, planoak eta maketa sinpleak egiten ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Benetako distantziak neurtzen ditu eta horien iritzirako kalkulua egiten du kale-mapa eta plano sinpleetan eta, horretarako, erreferentzia metrikoak erabiltzen ditu. 	
	<p>5. Forma eta erlazio geometrikoen ezaguera erabiltzea, eguneroko egoerak interpretatzeko, deskribatzeko eta ebazteko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Irudi lauak eta espazioan daudenak, eta horien oinarrizko propietateak eta erlazioak identifikatzen ditu eta ikasi ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Irudiak deskribatu, alderatu eta sailkatzen ditu. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Irudi lauak eta espazioan daudenak adierazi, erreproduzitu eta egiten ditu. 			
<ul style="list-style-type: none"> - Simetriak identifikatzen ditu. 			
		<ul style="list-style-type: none"> - Formen propietateak kontuan hartzen ditu, eguneroko bizitzako egoerak interpretatzeko eta horiei aurre egiteko. 	

ALDAKETAK, ERLAZIOAK ETA ZIURGABETASU NA	6. Datuak interpretatzearekin eta horiek antolatzearekin zerikusia duten problema errazak formulatzea eta ebaztea.	- Sarrera bikoitzeko koadroetan eta grafiko sinpleetan adierazten diren datuak identifikatzen, interpretatzen eta deskribatzen ditu, eta datuen arteko erlazioak ezartzen ditu.	
		- Problema formulatzen eta ebazten ditu, sarrera bikoitzeko koadroetan eta grafikoetan adierazitako datuen interpretazioa abiapuntu hartuta.	
		- Sarrera bikoitzeko koadro eta grafiko sinpleak osatzen ditu.	
		- Informazioa biltzearekin, antolatzearekin eta komunikatzearekin zerikusia duten problemak formulatzen eta ebazten ditu.	
PROBLEMEN EBAZPENA	7. Hainbat problema proposatzea eta ebaztea, gehienez zenbaki arrunteko bi eragiketa aplikatuta, ebazpenean zenbait estrategia eta prozedura erabilia, kalkulagailua barne; eta egindako prozesua ahoz eta idatziz adieraztea.	- Lau eragiketetatik bat edo gehiago egitea beharrezkoa duten eguneroko bizitzako problemak identifikatzen ditu.	
		- Hainbat esanahi, erlazio, arrazoinamendu eta estrategia erabiltzen ditu, problemari dagozkion zenbakizko datuak garbi identifikatu ahal izateko eta problema ebazteko eragiketa edo eragiketak hautemateko, eta emaitzak zehatza edo gutxi gorabeherakoa izan behar duen kontuan hartzen du.	
		- Problemari dagozkion eragiketa edo eragiketak aplikatzen ditu, hurbilketa eta birbiltze bidez kalkulatu du zein izan daitekeen problemaren emaitza logikoa eta ebazpen-prozesua aukeratzen du (buruz, algoritmoa erabiliz edo kalkulagailuz).	
		- Egindako kalkuluak matematikoki adierazten ditu; emaitza egiaztatzen du, eta ebazpenean erabilitako prozesua argi azaltzen du.	
		- Eragiketa bateko edo biko batuketak egitea eskatzen duten problemak ebazten ditu.	
		- Eragiketa bateko edo biko biderketak egitea eskatzen duten problemak ebazten ditu.	
- Eragiketa bateko edo biko batuketak egitea eskatzen duten problemak asmatzen ditu.			

		- Eragiketa bateko edo biko biderketak egitea eskatzen duten problemak asmatzen ditu.	
		- Bere ahalmenetan konfiantza duela, saiaturia dela eta ekimena duela erakusten du, txukun aurkezten ditu lanak, hobetu nahi duela eta bere kabuz ikasteko gogoia duela eta problemak ebazteko gainerako ikaskideekin lankidetzan aritu nahi duela erakusten du.	
	8. Problema-egoera irekiak, matematika-ikerketak eta lan-proiektu txikiak ebaztea, horretarako, zenbait estrategia erabilia, eta ikaskideek elkarri lagunduta; eta ebazpenean erabilitako prozesua eta ondorioak ahoz azaltzea.	- Eraitza irekia duten zenbait ezaugarritako problema ebazten ditu.	
		- Ezaugarri desberdineko galderak, problemak, datuak... asmatzen ditu.	
		- Matematika-ikerketak errazak egiten ditu.	
		- Beste ikaskideekin batera egiten ditu matematika-proiektu txikiak.	
		- Sormena duela eta autonomia dela erakusten du; gainerako ikaskideekin batera lan egitearen aldeko jarrera erakusten du, prozesuei buruzko azalpenak eman eta ondorioak atera behar direnean gainerakoekin batera aritzen da, eta ikaskideen iritziak errespetatzen ditu.	

GAITASUN ZIENTIFIKOA

Lehen Hezkuntza 4. maila

DIMENTSIOA	Azpi-gaitasunak	Adierazleak:	√
EZAGUERA ZIENTIFIKOAREN ULERMENA	1.Zientzien oinarrizko kontzeptuak natura-munduko sistemekin eta prozesuekin lotzea; hain zuzen, lege, eredu eta teoriak egingo dira, zentzua har dezaten.	- Natura-inguruneko elementu nagusiak identifikatu, eta horien ezaugarri garrantzitsuenak, antolakuntza eta elkarreraginak aztertzen ditu.	
		- Kontzeptu nagusiak adibide espezifikoekin ematen ditu.	
		- Kontzeptu zientifikoak sistema materialen joerekin eta propietateekin lotzen ditu.	
		- -Kontzeptuen arteko antzekotasunak eta desberdintasunak identifikatzen eta deskribatzen ditu	
		- Diagrama eta eskema egokiak erabiltzen ditu, natura-munduko kontzeptuak eta prozesuak azaltzeko.	
		- Informazio garrantzitsua identifikatzen du, zientziaren kontzeptu edo printzipioetan oinarrituta	
	2.Zientzietako datuak, gertaerak, tresnak eta prozedurak ezagutzea eta deskribatzea, eta, gero, azalpen zientifikoak emateko nahiz arazoak konpontzeko aplikatzea.	- Materiaren aniztasuna eta izaten dituen aldaketak sailkatzen eta ordenatzen du, haren ezaugarriak eta propietateak oinarri hartuta.	
		- Animalien bizi-zikloaren faseak kronologikoki ordenatu, fase batzuen izenen sinonimoak aipatu, eta ernalketari, ugalketari eta garapenari buruzko egiazko eta gezurrezko definizioak bereizten ditu.	
		- Gertaera, datu eta prozedura zientifiko garrantzitsuenak identifikatu eta deskribatzen ditu.	
	3. Ezaguera zientifiko eta giza pentsamenduaren beste eredu batzuk bereiztea; gainera, ezaguera zientifikoaren ezaugarritzat hartuko da gerora egiaztapen enpiriko bidez frog daitezkeen iragarpenak egitea.	- Termino zientifikoak, sinboloak, magnitude-unitateak eta eskalak ezagutzen eta erabiltzen ditu.	
- Iritzi hutsak eta froga jakin batzuetan oinarritutako ebidentziak bereizten ditu.			
	1- Materia-propietateei eta horren aldaketei eragiten dieten natura-fenomenoak azaltzea, kontzeptu zientifikoak behar bezala erabiliz.	- -Prozesuak azaltzen ditu, eta, horretarako, dagoeneko ezagutzen diren edo erraz ezagutu daitezkeen gertakari batzuk interpretatu eta esparru orokor batean kokatzen ditu; horrez gain, ondorio bat ateratzen du, erraz onar daitezkeen kausa-ondorio loturen arabera.	
		- -Sistema baten joera aurreikusten du, sistema horren eredu batean oinarrituta	
		- -Ondorioak modu arrazoituan ateratzen ditu, eredu edo teoria bat oinarri hartuta.	
	2- Materiaren zikloak	- Ekosistemen arteko berdintasunak eta desberdintasunak zehazten ditu.	

NATURAREN ERREALITATEAREN AZALPENA	eta energiak naturan duen fluxua azaltzea, izaki bizidunek elkarren artean eta ingurunearekin dituzten elkarreraginak kontuan hartuta.	<ul style="list-style-type: none"> - Ekosistema bateko elementuak (bizidunak nahiz bizigabeak) aldatzeak ekosistema horren egonkortasunean dituen ondorioak iragartzen ditu. - Biodibertsitateak ekosistemen orekarako duen garrantzia onartzen du. 			
	3- Ahozko testuak eta grafikoak, taulak, diagramak eta beste idazkera-sinbolo batzuk dituzten testu idatziak interpretatzea, eta adierazten dituzten loturak identifikatzea.	<ul style="list-style-type: none"> - Taulak, diagramak, grafikoak, argazkiak, marrazkiak, eskemak, krokisak eta organigramak irakurtzen ditu, eta horien edukia interpretatzen du. - Egiazko esaldiak aukeratzen ditu, eta, horrez gain, okerrekoak zuzentzen ditu, hainbat mapatako informazioa oinarri hartuta. - Taula bateko datuak aztertu, grafikoak egin eta datuak interpretatzen ditu. - Hainbat egoeratako eta testu ez jarraituetako informazioa bildu, antolatu eta interpretatzen du. - Objektuak espazioan kokatzen ditu, eta irudimenaren bidez batetik bestera mugitzen da, puntu kardinali erreferentzia eginez. - Plano errazak interpretatzen ditu; horretarako, hain zuzen, grafikoaren proportzionaltasuna eta noranzkotasuna hartzen ditu oinarri.. - Hainbat binetatan prozesu baten faseak behatu, fase horiek deskribatzen dituzten esaldiak antolatu, beste egoera batzuetan ezartzeko aukerak arrazoitu, eta zenbait objektu edo fenomeno eredu edo teoria horri jarraiki sailkatzen ditu - Informazioa taulak, fitxak, grafikoak, eskemak eta laburpenak eginez antolatzen du 			
		<ul style="list-style-type: none"> - Helburu bat lortzeko beharrezko diren pausoak eta zereginak identifikatzen ditu, eta, horrez gain, esperimendu zehatz bat egiteko, tresna erraz bat erabiltzeko, makina bat martxan jartzeko edo prozedura bati jarraitzeko argibide garbiak eta zehatzak idazten ditu; halaber, esperimendu zehatz bat egitean eman diren pausoak deskribatzen ditu. - Behatutako objektuak eta fenomenoak deskribatzen ditu. - Azalpen-testuak egiten ditu, eta gertakariak interpretatzeko ezaguera zientifikoak hartzen ditu oinarri. - Argumentu-testu sinpleak egiten ditu; hain zuzen, hipotesiak, ereduak edo teoriak justifikatzeko ezaguera zientifikoak aplikatzen ditu. 			
		4- Behatutako objektuak eta fenomenoak deskribatuz, informazioa, azalpenak eta argumentuak ematen dituzten mezuek eta testuak egitea; horrez gain, ezaguera zientifikoak baliatuko dira gertaerak interpretatzeko, edota, bestela, hipotesi, eredu edo teoria bat justifikatuko da.	<ul style="list-style-type: none"> - Teknologiak, zientzian eta osasunean gertatu diren aldaketak identifikatzen ditu. - Bere informazio-iturriak identifikatzen ditu. - Informazioa biltzeko tresnen erabilgarritasuna ezagutzen du. - Irakatsi zaizkion edo ezagutzen dituen hainbat iturritatik informazio garrantzitsua biltzen du - Proposatzen zaizkion egoeretatik datuak jasotzen ditu, modu ordenatuan. - Informazioa alderatu, egiaztatu, antolatu eta sailkatu egiten du. 		
			5- Zientziarekin, teknologiarekin edo osasunarekin lotura duten gizarte-intereseko gaiei buruzko informazio garrantzitsua aurkitzea eta hautatzea, eta, gero, ikuspegi kritikoa erabiliz baloratzea.		

IKERKUNTZA ZIENTIFIKOAREN FUNTSEZKO EZAUGARRIEN AZTERKETA	1- Jarduera zientifikoarekin lotutako jarrerak – komunitate zientifikoaren lana bideratzen dutenak– ezagutzea, baloratzea eta erakustea.	- Bere jarduera zientifikoak eta teknologikoak egitean, modu ordenatuan eta proposatutako helburuen arabera jokatzeko du.	
		- Teoriak edo hipotesiak egiaztatzen edo baztertzeko dituzten frogak bilatzen ditu.	
		- Lanean taldean egiten du lan, eta ardurak hartzen ditu.	
	2- Problema kualitatiboak nahiz kuantitatiboak ebaztea, arrazonamendu zientifikoaren trebetasun bereziak erabiliz.	- Aparatuak, ekipoak, tresnak eta gailuak ezagutzen ditu, eta badaki noiz eta nola erabili behar dituen.	
		- Problemaren aldagaiak eta horien arteko elkarreraginak identifikatzen ditu.	
		- Aurkitutako soluzioak beste problema batzuk ebazteko baliatzen ditu	
	3- Dokumentazio- eta esperimendu-lan txikiak egitea; horretarako, goi-mailako ezaguera-trebetasunak (esaterako, eskuzkoak) erabiliko dira, eta egoera bakoitzerako egokiak diren segurtasun-arauak errespetatuko dira.	- Segurtasun-arauak identifikatzen ditu, aparatuak eta makinak erabiltzean arriskuak saihesteko.	
		- Makina sinple bat egiteko beharrezko diren materialak behar bezala aukeratzen ditu.	
		- Helburu zehatz bat duten gailuak edo aparatuak diseinatzen eta egiten ditu.	
		- Hipotesi sinpleak modu arrazionalen azaltzen ditu, eta, horretarako, behaketak eta datu-bilketak hartzen ditu oinarri.	
		- Bere lanaren emaitza hasierako helburuarekin edo aurrez zuen hipotesiarekin egiaztatzen du.	
	EZAGUERA ZIENTIFIKOEN ERABILERA ERABAKI-HARTZEETAN	1- Dietaren, higiearen eta bizi-estiloaren garrantzia aztertzea, eta osasun ona izatearekin, gaixotasunak prebenitzearekin eta norberaren ongizatearekin lotzea.	- -Elikadura osasungarriaren gizarte-ohiturak eta gaixotasunen aurkako prebentzio-neurriak ezagutzen eta baloratzen ditu.
- Higiearekin, gorputzaren zaintzarekin eta osasunarekin lotutako ohiturak identifikatzen ditu.			
- Haztearen eta sexu-bereizkuntzaren ondorioz gorputzean gertatzen diren aldaketak hautematen ditu, eta, horrez gain, pertsonen garapenean gertatzen diren desberdintasunak onartzen ditu.			
		- Hainbat arrazoi ematen ditu, aldi behin mediku-azterketa egiteak duen garrantzia azaltzeko	
2- Gure gizarteko garapen eta aplikazio teknologiko garrantzitsuenak aztertzea, eta zientziak eta teknologiak giza garapenari eta garapen iraunkorrari egiten dioten ekarpena ikuspegi kritikoa erabiliz baloratzea.		- Inguruneko objektu eta baliabide teknologikoak identifikatu, eta pertsonen nahiz gizartearen ongizatea hobetzearekin lotzen ditu..	
		- Teknologiarekin lotutako alderdietan izan den aldaketa eta bilakaera identifikatzen du.	
		- Bere eskura dagoen teknologia erabiltzen du eguneroko lanak egiteko	

	<p>3- Gizakiaren jardueren ondorioz ingurumenean sortzen diren arazoak deskribatzea, horren arazoak eta/edo ondorioak kontuan hartuta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gizakiaren jarduerak ingurumenean dituzten ondorioak ikuspegi kritikoari jarraiki baloratu, norberak ingurunean eragiten dituen aldaketei buruz hausnartu, eta gizakiaren jarduerak ingurunearentzat onuragarriak edo kaltegarriak diren esaten du. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Gizakiak natura-baliabideei ematen dien erabilera adibideen bidez azaltzen du. Horrez gain, badaki baliabideek pertsonen bizitzan garrantzi handia dutela, bai eta gero eta urriago direla ere; beraz, horiek kontserbatzen eta alferrikako kontsumoa saihesten laguntzen du. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Ingurumenaren degradazio-arazoa ulertzen du, eta, horrenbestez, bere horretan mantentzen eta zaintzen laguntzen du; hau da, ingurumena babesteko eta degradatzea saihesteko konponbideak eta ekintzak proposatzen ditu. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Ekologiaren oreka babestu eta berreskuratzeko nahiz natura-ondarea zaintzeko aldeko proiektuak eta jarrerak identifikatzen ditu. 	